

Bohoslužba 27. 8. 2023

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Utíkám se k tobě, Hospodine, kéž nikdy nejsem zahanben! Pro svou spravedlnost mě vysvobod', pomoz mi vyváznout, skloň ke mně své ucho, buď mou spásou. Ty jsi přece má naděje, Panovníku Hospodine, v tebe už od mládí doufám. (Žalm 71,1–2.5)

Pozdrav

Píseň: 570

Modlitba: Bože, Ty jsi ve všem a nade vším, Ty jsi pramen veškeré moudrosti a poznání: Všechno je stvořeno z Tebe, Tebou a pro Tebe. Od Tebe pocházíme i my a k Tobě vedou naše cesty. V Tobě je naše naděje. Ty se nám ve své lásce otevíráš; učíš, ať i my jsme pro Tebe otevřeni, neboť Ty jsi větší než naše srdce. Ve jménu svého Syna jsi nás svolal do jednoho společenství, které je mnohem větší než toto shromáždění. Pomoz nám, abychom Tě s církví po celém světě dokázali opravdově a radostně chválit a uctívat skrze Ježíše Krista, Tvého Syna a našeho bratra, který s Tebou a s Duchem svatým žije nyní a navěky. Amen.

1. čtení: Matouš 16,13–20

Píseň: 715

2. čtení: Izajáš 51,1–6

Kázání

V 60. letech minulého století se objevila – nebo znovuožila – teologie naděje. Její oživitel, německý teolog Jürgen Moltmann se totiž podivil, kam se téma naděje, tak živé v rané církvi, v novodobém křesťanstvu podělo. Ale vystopovat naději dokázal už ve Starém Zákoně, v němž je silným motivem zaslíbení a očekávání.

Důležité setkání s nadějí se pro něj však odehrálo už dříve – na troskách čerstvě poválečné Evropy. Jako na válečného zajatce drženého ve skotském internačním táboře na něj silně zapůsobily dvě věci – pohostinnost místních lidí – a Bible, kterou dostal od vojenského kaplana. Ve svém depresivním rozpoložení tak našel novou naději do života. Z Písma pochopil, že Kristus mu rozumí, je s ním a také s ním spolutrpí.

Téma naděje se vznáší také nad troskami Jeruzaléma a životy judských obyvatel odvečených do Babylónu. Zaznívá k nim jako Boží zvěst; musí k nim přijít zvenku, protože z mnoha srdcí se veškerá naděje vytratila. Také oni se potácejí v depresivních myšlenkách kdesi daleko od domova. Zdá se jim, že je všechno ztraceno a se vším je konec. Žádná naděje už pro ně není. Ale z Božího pohledu se věci mají jinak. Přichází nový počátek. Ten se může objevit z ničeho nic. Bez známek, které by na něj poukazovaly. Stačí, když se Judejci ohlédnou zpět do minulosti. Vždyť stejně tomu bylo na úsvitu jejich dějin, kde stojí Abraham a Sára. Těm se narodil vytoužený syn po dlouhém čekání až na stará kolena, když už v rámci lidských možností veškerá naděje zhasla. A z tohoto těžkého začátku, z ničeho, vznikl celý národ.

Pohled do minulosti, na začátek, je tedy důvodem k naději na dobrou budoucnost i pro potomky tohoto páru, kteří jsou také v situaci, kdy nemají prakticky nic. Ani přes jejich neposlušnost a pohromu, na kterou si sami zadělali, když svému Bohu nenaslouchali, s nimi Hospodin neskončil. Naděje tedy povstává z trosek, prachu a popela. Vždy znovu a znovu.

Boží naděje se však týká všech lidí, nejen Izraele. Už tehdy, v 6. století př. Kr. ji Hospodin zvěstoval. Celý svět je pod jeho kontrolou a bude jím spravedlivě souzen. Od něj se národy dozvědí, jak žít, dostanou směrovky, aby mohly kráčet dobrou cestou. V pomíjivosti všeho se tyto Boží hodnoty ukáží jako trvalé a pevné. A Bůh se projeví jako solidní opora, nikoli však jako opora nevnímavá a necitelná. Hospodin přivede všechno ke zdárnému konci, ať už si lidé myslí a dělají cokoli. Ale jak má to zdárné vyústění dějin vypadat, to je samozřejmě jeho věcí, nikoli záležitostí lidských představ a přání.

Tahle slova vybízející k nadějnému očekávání jsou vložena do té části Izajášovy knihy, v níž promlouvá Hospodinův Služebník – poněkud tajemná postava, jež bývá identifikována různě. Jedna z možností výkladu, která je doma v církvi, spočívá ve ztotožnění Služebníka s Ježíšem. V souvislosti s naším oddílem by tento výklad mohl mít následující logiku: Z Ježíšových úst sice nevyšel nový Zákon, nová právní ustanovení, ale jejich prohloubená interpretace, která byla pro mnohé novou a nečekanou. Ježíš přinesl nové pojetí Boží spravedlnosti, která nese punc milosrdenství. Služebník se má stát světlem národů, tak jako je Ježíš světlem světa. Zákon a právo, spravedlnost a spása svítí skrze Krista. Jeho příklad a učení totiž vrhají nové světlo na mnoho věcí a přinášejí nové světlo naděje a změny do lidských životů. On ukazuje zásady Božího soudu a dává možnost jím projít již nyní. Nechat si na sebe posvítit, včetně všeho zlého, co v nás spočívá a přiznat to před Bohem. A nechat si odpustit. V něm se zjevila věčná a nepomíjející Boží moc k záchraně člověka. A zpráva o ní se, stejně jako naděje z ní pramenící, rozšířila po celém světě, protože je určena všem lidem a celému stvoření.

Přestože má zde líčená naděje rysy skutečnosti dosud plně neuskutečněné, nesměruje křesťanská naděje pouze za hranice pozemské skutečnosti. Má a může se projevovat již zde a nyní, ve světě, do níž ji Ježíš přinesl. Ostatně každý z vás, kdo na základě své víry koná něco dobrého a prospěšného druhým, je toho dokladem. Každý z nás je tvůrcem budoucnosti – tím, co děláme, ale i tím, co neděláme, se podílíme na její podobě. Jsme zváni k tomu, abychom se stali Božími spolupracovníky při jejím vytváření.

Pokud se podrobněji podíváme na to, ke komu se v tomto oddíle promlouvá, zjistíme, že se zde mluví v množném čísle nebo je osloven Boží lid. Naděje, záchrana, Boží péče tedy není směřována pouze k mase jednotlivců, ale týká se lidu, kolektivu, společenství. Každý je sice zodpovědný především sám za sebe, ale to neznamená, že se má starat pouze o záchranu vlastní duše. Chtě nechtě jsme součástí přediva vztahů mezi lidmi i mezi člověkem a přírodou. Měli bychom tedy stále více objevovat i tuto dimenzi vztahů a zahrnovat ji do univerzálního rozměru naděje i naší spoluodpovědnosti.

Může se stát, že se nám někdy naděje nedostává. Tehdy je důležité neskládat zbraně a nepodvolit se přesvědčení, že je všechno ztraceno, že nic nemá cenu. Naděje je zde, je na dosah, i když ji právě necítíme a nevnímáme. Když jsme prázdní, unavení, hluchí a slepí. Když nemáme nic. I když naděje chybí lidem kolem nás. Vždyť je to naděje Boží, naděje, kterou našťestí nevytváříme my, která existuje nezávisle na nás a může k nám zase kdykoli zavítat.

Píseň: 673

Přímluvy: Bože, Ty slyšíš naše modlitby, proto k Tobě voláme:

Prosíme o naději pro sebe a zvláště pro všechny, kteří ji ztratili. Voláme: Pane smiluj se.

Prosíme, abychom v církvi nepoužívali nepřiměřené mocenské praktiky a nesnažili se pokoutně zbavit svých oponentů. Voláme: Pane smiluj se.

Prosíme, aby naši zástupci v politice dokázali reflektovat své jednání a věděli, kdy páchají škodu a kdy je čas odejít. Voláme: Pane smiluj se.

Prosíme za ty, jejichž úpění a strasti k Tobě doléhají: za trpící na těle i na duši, za ty, kdo se nemohou domoci spravedlnosti, za pronásledované, vykořisťované, vyháněné z domovů válkou či přírodními živly. Voláme: Pane smiluj se.

Prosíme za ty, kdo jsou na cestách a dovolených, ať se v vrátí pořádku a odpočinuti na těle i na duchu. Voláme: Pane smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 769

Ohlášky

- V úterý se v 17 hod. uskuteční schůze staršovstva.
- V neděli 3. září se v 9 hod. konají bohoslužby s dětmi na začátek školního roku.
- Narozeniny v novém týdnu oslaví Daniela Brodská, Vojtěch Hojný a Filip Mostecký. Přejeme jim Boží požehnání a dobré zdraví.

Poslání: Odhodlaně se tedy připravte ve své mysli, buďte střízliví a celou svou naději upněte k milosti, která k vám přichází ve zjevení Ježíše Krista. (1. Petrova 1,13)

Požehnání: Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, necht' povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

Píseň: 222